

MINISTERIE VAN BUITENLANDSE ZAKEN
AFDELING VERBINDINGEN
KORTE VIJVERBERG 5 • 'S-GRAVENHAGE

'S-GRAVENHAGE, 21 Maart 1950

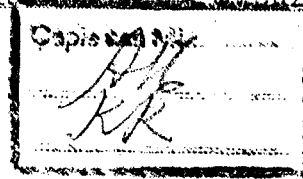
Ref. No. 2903

AAN: MIN. VOOR BUITEN- EN OVERZ. RIJKSDELEN

Fotocopie nr: 22821

FC

CODETELEGRAM

Plaats van afzending: DJAKARTA

Datum van afzending: 21-3-1950

Inhoud (Paraphrase) —

Datum van ontvangst: 21-3-1950

CONF.

Mede voor Stikker.

De Deus en Weissas brachten een bezoek van enkele dagen aan Sumatra Timur, teneinde zicht te oriënteren omtrent de situatie in dit belangrijke ondernemingsgebied en in het bijzonder omtrent de wenselijkheid van meerdere voorlichting aldaar. Hier volgt een samenvatting van hun indrukken.

De politieke situatie is momenteel uiterlijk rustig, doch in wezen zeer labiel in verband met de strijd om het voortbestaan van de Negara. Er bestaat onder sommige groepen der bevolking, met name die, welke samenhangen met het oude zelfbestuur en de Sultansgeslachten, grote tegenzin tegen de republiek. Nochtans verwachten de meeste waarnemers geen gewapend verzet tegen een eventuele poging van de Republiek om in lijving van de Negara te forceren. Zodanig verzet zou ook niet veel hoop of succes bieden; Mansur beschikt weliswaar over 4.000 goed gewapende en goed getrainde Barisans, doch deze staan formeel reeds thans onder commando van de republikeinse militaire Gouverneur Kawilarang, terwijl zich bovendien reeds 3.000 man TNI in Medan bevinden. Onder deze omstandigheden lijkt aan de Negara geen lang leven meer beschoren.

De veiligheidsstoestand is gunstig, aanslagen op het leven komen niet meer voor, evenmin rampokpartijen of grote diefstallen. In dit opzicht is er dus een aanmerkelijke verbetering vergeleken bij de toestand van 1949. Grote zorg heerst nochtans in ondernemerskringen voor de naaste toekomst in verband met stakingen, welke zich reeds thans incidenteel op ondernemingen voordoen, doch welke men in veel grotere omvang verwacht. Zo dreigde deze week een staking bij Delhi-spoor uit te breken, waardoor de export van dat gebied zou worden lamgelegd. Tabaksmaatschappijen vrezden een geconcentreerde arbeidsagitatie in de critieke oogstperiode, wanneer stakingen van meer dan enkele dagen voldoende zijn om de gehele oogst te ruïneren. Voorts heerst er grote ongerustheid over de zeer harde gevolgen voor particulieren van de monetaire maatregelen en over het voortbestaan van Nederlands-onderwijs, dat de RIS na het lopende schooljaar waarschijnlijk niet meer zou willen bekostigen. Daar de Negara de ondernemers niet voldoende steun meer kan bieden bij hun arbeidsconflicten spelen zij terzake thans geheel op de RIS Regering en zelfs op de Republiek en hebben nog verdergaand zelfs de bemiddeling van semi-communistische vakverenigingsleiders ingeroepen.

- 2 -

Ter beveiliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladdpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).

CODETELEGRAMCONFIDENTIAL

Aan meerdere voorlichting voor Nederlanders bestaat weinig behoefte, des te meer daarentegen voor Indonesiers, waarbij vooral gevraagd wordt om Nederlandse boeken, technische- en documentaire films, foto's en bulletins.

Ik heb de indruk gekregen dat Commissaris Sonius algemeen vertrouwen geniet van de Nederlandse en Indonesische gemeenschap.

HIRSCHFELD 318. *z*

JC/CN.

Ter beveliging van code-verbindingen zijn o.a. de volgende punten van belang:—

1. Op een codetelegram mag telegrafisch niet in open taal geantwoord worden.
2. Over de inhoud van een codetelegram mag niet met verwijzing naar dat telegram per telefoon gesproken worden.
3. Dossiers, welke codetelegrammen bevatten (ook in paraphrase), dienen veilig opgeborgen te worden.
4. Kladpapier, carbonpapier en dergelijke verband houdende met codetelegrammen dienen verbrand te worden (versnipperen is niet voldoende).
5. Afschriften van paraphrasen van codetelegrammen mogen uitsluitend door de afd. Verbindingen vervaardigd worden.